

SCHÉMA ŠTÁTNEJ POMOCI

na sanáciu environmentálnych zát'aží na pozemkoch podnikov v prípadoch, kedy povinnosť odstrániť environmentálnu zát'až prechádza na štát

Program Slovensko – programové obdobie 2021 – 2027

Priorita: 2P2 – Životné prostredie

Špecifický cieľ: RSO2.7. Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach, a zníženie všetkých foriem znečistenia

Opatrenie: 2.7.7 Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych zát'aží

Bratislava, január 2025

Obsah

A) PREAMBULA	3
B) PRÁVNÝ ZÁKLAD A SÚVISIACE PREDPISY	4
C) POUŽITÉ DEFINÍCIE.....	5
D) ÚČEL POMOCI.....	7
E) POSKYTOVATEĽ POMOCI A VYKONÁVATEĽ SCHÉMY	8
F) PRÍJEMCA POMOCI.....	9
G) ROZSAH PÔSOBNOSTI	10
H) OPRÁVNENÉ ČINNOSTI	12
I) OPRÁVNENÉ VÝDAVKY	12
J) FORMA POMOCI	12
K) VÝŠKA A INTENZITA POMOCI.....	13
L) STIMULAČNÝ ÚČINOK POMOCI.....	14
M) PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI	14
N) KUMULÁCIA POMOCI.....	15
O) MECHANIZMUS POSKYTOVANIA POMOCI	15
P) CELKOVÝ ROZPOČET	17
Q) TRANSPARENTNOSŤ A MONITOROVANIE.....	17
R) KONTROLA A AUDIT	18
S) PLATNOSŤ A ÚČINNOSŤ SCHÉMY	19
T) PRÍLOHY	19

A) PREAMBULA

1. V minulom období došlo na území Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) k dlhodobým a nekontrolovateľným únikom nebezpečných látok (spravidla ide o environmentálne záťažé vzniknuté od začiatku priemyselnej revolúcie, no najmä v období socializmu medzi rokmi 1948 až 1989), ktoré kontaminovali jednotlivé zložky životného prostredia. K uvedenej kontaminácii došlo v dôsledku bývalého socio-ekonomického režimu a jeho špecifických reálií ako štátne vlastníctvo, žiadna alebo nedostatočná regulácia v oblasti ochrany životného prostredia, pobyt vojsk Sovietskej armády a pod.
2. Systematickou inventarizáciou environmentálnych záťaží v SR, ktorá bola vykonaná v rokoch 2006 až 2008, bolo zistené, že takmer 2 000 lokalít predstavuje nebezpečenstvo pre životné prostredie a zároveň negatívne ovplyvňuje zdravotný stav obyvateľstva v ich okolí. Tieto lokality sú od roku 2009 evidované v Informačnom systéme environmentálnych záťaží (ďalej aj „ISEZ“) ako environmentálne záťažé. V súčasnosti je v ISEZ evidovaných vyše 1700 environmentálnych záťaží, pričom viac ako 200 z nich je charakterizovaných ako vysoko rizikových.
3. S cieľom zabrániť ďalšiemu negatívnemu vplyvu identifikovaných environmentálnych záťaží na životné prostredie a zdravie miestnych obyvateľov je nevyhnutná ich sanácia vhodnými sanačnými metódami. Vzhľadom na uvedené boli v rámci Programu Slovensko 2021 – 2027 (ďalej len „P SK“) opatrenia 2.7.7 *Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží* (ďalej aj „opatrenie 2.7.7“) vyčlenené na tento cieľ finančné prostriedky. Prostriedky P SK sú cielené na sanáciu environmentálnych záťaží s najvyššou mierou rizika podľa prioritizácie environmentálnych záťaží, a to najmä s ohľadom na citlivosť územia z hľadiska ochrany prírody a krajiny (prítomnosť chránených území), prítomnosť povrchového toku alebo zdrojov pitnej vody, blízkosť ľudského obydľia a úroveň znečistenia. Pomoc v rámci opatrenia 2.7.7 je smerovaná na ochranu životného prostredia a nadväzne aj na ochranu ľudského zdravia.
4. Predmetom podpory v rámci opatrenia 2.7.7 je sanácia výlučne tých environmentálnych záťaží, v prípade ktorých prechádza povinnosť sanácie na štát (prostredníctvom príslušného ministerstva) z dôvodu, že pôvodca environmentálnej záťažé zanikol alebo zomrel, právny nástupca neexistuje, resp. vlastník nehnuteľnosti nie je v žiadnom príčinnom vzťahu k existujúcej kontaminácii. Ak teda v osobitnom konaní o určení povinnej osoby podľa § 5 zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťažé a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je možné určiť povinnú osobu, ktorá je povinná zabezpečiť sanáciu v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“, vláda SR uznesením určí príslušné ministerstvo, ktoré musí vykonať sanáciu príslušnej environmentálnej záťažé.
5. Predmetom *Schémy štátnej pomoci na sanáciu environmentálnych záťaží na pozemkoch podnikov v prípadoch, kedy povinnosť odstrániť environmentálnu záťaž prechádza na štát* (ďalej len „schéma“), ako súčasť opatrenia 2.7.7, je poskytovanie štátnej pomoci (ďalej len „pomoc“) na odstraňovanie environmentálnych záťaží evidovaných v ISEZ na pozemkoch, ktoré sú vo vlastníctve podnikov, a to v prípadoch, kedy povinnosť odstrániť environmentálnu záťaž prechádza na štát zastúpený príslušným ministerstvom, v dôsledku čoho vlastník pozemku nemusí znášať náklady na sanáciu za podmienok uvedených v tejto schéme.

6. Opatrenie 2.7.7 implementované prostredníctvom tejto schémy plne nadväzuje na aktivity realizované v rámci špecifického cieľa 1.4.2 Operačného programu Kvalita životného prostredia v programovom období 2014 – 2020, v rámci ktorého dochádzalo k sanácii environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách (vrátane oblastí prechádzajúcich zmenou z pôvodného využitia na armádne účely na mierové využitie) s využitím *Schémy štátnej pomoci na sanáciu environmentálnych záťaží v prípadoch, kedy zodpovednosť za sanáciu prechádza na štát (SA.62541)*.

B) PRÁVNÝ ZÁKLAD A SÚVISIACE PREDPISY

Právny základ schémy tvorí najmä nasledovná legislatíva EÚ a SR:

1. Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy v platnom znení (ďalej len „nariadenie o skupinových výnimkách“);
2. Nariadenie Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v platnom znení (ďalej len „nariadenie o podrobných pravidlách“);
3. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku v platnom znení (ďalej len „nariadenie o spoločných ustanoveniach“);
4. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde v platnom znení (ďalej len „nariadenie o EFRR a Kohéznom fonde“);
5. Zákon č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o environmentálnych záťažach“);
6. Uznesenie vlády SR, ktorým vláda SR určila príslušné ministerstvo (napr. uznesenie č. 38 z 21. januára 2015);
7. Zákon č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „geologický zákon“);
8. Zákon č. 121/2022 o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
9. Zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“);

Osobitné predpisy súvisiace s poskytovaním pomoci podľa tejto schémy:

1. Zákon č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pohľadávkach štátu“);

2. Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov;
3. Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“);
4. Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“);
5. Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a audite“);
6. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov;
7. Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov;
8. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 51/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon v znení neskorších predpisov;
9. Rámec implementácie fondov pre programové obdobie 2021 – 2027¹;
10. Program Slovensko 2021 – 2027².

C) POUŽITÉ DEFINÍCIE

Pre účely tejto schémy platia nasledujúce definície:

- **environmentálna záťaž** je v zmysle § 3 písm. t) geologického zákona znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažné riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody³;
- **fázovanie projektu** je rozdelenie projektu do dvoch fáz medzi programové obdobie 2014 - 2020 a programové obdobie 2021 – 2027, pokiaľ ide o projekt spĺňajúci ustanovenia v čl. 118 nariadenia o spoločných ustanoveniach a jeho rozdelenie pripúšťa zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku alebo príslušná výzva na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok;
- **Informačný systém environmentálnych záťaží** alebo **ISEZ** je informačný systém podľa § 20a geologického zákona;
- **MSP** znamená mikro, malý alebo stredný podnik, pričom určujúcou definíciou MSP je definícia uvedená v čl. 2 ods. 2 a prílohe č. I nariadenia o skupinových výnimkách, ktorá zároveň tvorí prílohu tejto schémy;
- **ochrana životného prostredia** je každé opatrenie určené na nápravu alebo

---

¹ <https://eurofondy.gov.sk/dokumenty-a-publikacie/metodicke-dokumenty/>

² <https://eurofondy.gov.sk/program-slovensko/>

³ Environmentálna záťaž tak, ako je definovaná v tejto schéme, zodpovedá výrazu „environmentálna škoda“ v rozsahu, v akom sa uvádza v čl. 45 nariadenia o skupinových výnimkách a ako je vymedzený v článku 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/35/ES o environmentálnej zodpovednosti pri prevencii a odstraňovaní environmentálnych škôd (Ú. v. EÚ C 118, 7.4.2021, s. 1).

zabránenie vzniku škôd, pokiaľ ide o fyzické okolie alebo o prírodné zdroje, prostredníctvom vlastných činností príjemcu pomoci, s cieľom znížiť riziko vzniku takejto škody alebo efektívnejšie využívať prírodné zdroje, vrátane opatrení na úsporu energie a využívanie obnoviteľných zdrojov energie;

- **orgány štátnej správy** sú orgány štátnej správy, tak ako sú definované v právnom poriadku SR;
- **podnik** znamená podnik v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ⁴, t. j. akýkoľvek subjekt vykonávajúci hospodársku činnosť bez ohľadu na svoje právne postavenie a spôsob financovania. Hospodárskou činnosťou je každá činnosť, ktorá spočíva v ponuke tovaru a/alebo služieb na trhu;
- **povinná osoba** je osoba určená v zmysle § 4 ods. 3 až 5 zákona o environmentálnych záťažach v prípadoch, ak pôvodca zanikol, zomrel alebo nie je možné určiť jeho právneho nástupcu;
- **príjemcom štátnej pomoci** (ďalej len „príjemca pomoci“) je výlučne podnik, ktorý je vlastníkom pozemku, na ktorom budú prebiehať sanačné práce; pre účely tejto schémy pojem príjemca pomoci nie je totožný s pojmom prijímateľ nenávratného finančného príspevku z P SK;
- **príslušné ministerstvo** je každé ministerstvo, ktoré bolo určené uznesením vlády SR podľa § 5 ods. 7 zákona o environmentálnych záťažach a ktoré má zabezpečiť vykonanie povinností povinnej osoby podľa § 3 ods. 2 a 3 zákona o environmentálnych záťažach;
- **projekt** je projekt príslušného ministerstva financovaný z prostriedkov P SK, v rámci ktorého príslušné ministerstvo zabezpečuje sanáciu riešenej environmentálnej záťaže; pojem projekt v rámci tejto schémy nie je totožný s pojmom projekt v zmysle nariadenia o skupinových výnimkách, s výnimkou použitia tohto pojmu v čl. K) a N) tejto schémy;
- **pôvodca** je v zmysle § 3 ods. 1 zákona o environmentálnych záťažach každý, kto svojou činnosťou spôsobil environmentálnu záťaž, okrem prípadov uvedených v príslušnom ustanovení⁵;
- **sanácia environmentálnej záťaže** sú práce vykonávané v horninovom prostredí, podzemnej vode a pôde, ktorých cieľom je odstrániť, znížiť alebo obmedziť kontamináciu na úroveň akceptovateľného rizika s ohľadom na súčasné a budúce využitie územia (§ 3 písm. s) geologického zákona); v súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 51/2008 Z. z., ktorou sa vykonáva geologický zákon v znení neskorších predpisov sanačné práce zahŕňajú odstránenie príčin vzniku environmentálnej záťaže, obmedzenie plošného a priestorového šírenia znečisťujúcich látok v podzemnej vode, pôde a horninovom prostredí, odstránenie alebo zníženie koncentrácie znečisťujúcich látok zo

---

⁴ Konsolidované znenie Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 202/01).

⁵ V súlade s § 3 ods. 1 zákona o environmentálnych záťažach je pôvodca každý, kto svojou činnosťou spôsobil environmentálnu záťaž, okrem prípadov, ak

- a) sa štát zaviazal sanovať environmentálnu záťaž na základe zmluvy uzatvorenej pred účinnosťou tohto zákona alebo na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky alebo
- b) environmentálna záťaž vznikla v dôsledku ukladania odpadov, ktoré bolo v súlade s právoplatným povolením.

znečistenej podzemnej vody, pôdy a horninového prostredia (ďalej aj ako „sanačné práce“)⁶;

- **sanácia horninového prostredia a pôdy** sú sanačné práce vykonávané výlučne v horninovom prostredí a pôde⁷, ktorých cieľom je odstrániť, znížiť alebo obmedziť kontamináciu na úroveň akceptovateľného rizika s ohľadom na súčasné a budúce využitie územia⁸.
- **veľký podnik** je podnik, ktorý nemožno klasifikovať ako mikro, malý ani stredný podnik (MSP);
- **zásada „znečisťovateľ platí“** znamená, že náklady na odstránenie environmentálnej záťaže musí znášať pôvodca environmentálnej záťaže;
- **znečistenie** je škoda, ktorú spôsobí znečisťovateľ priamym alebo nepriamym poškodením životného prostredia alebo vytvorením podmienok vedúcich k takémuto poškodeniu fyzického okolia alebo prírodných zdrojov;
- **znečisťovateľ** je osoba, ktorá priamo alebo nepriamo poškodzuje životné prostredie alebo vytvára podmienky vedúce k takému poškodeniu.

D) ÚČEL POMOCI

1. Účelom pomoci poskytovanej podľa tejto schémy je, v súlade s čl. 45 nariadenia o skupinových výnimkách, zabezpečiť sanáciu environmentálnych záťaží nachádzajúcich sa na pozemkoch vo vlastníctve podnikov, a to v osobitných prípadoch špecifikovaných v čl. G) tejto schémy, v ktorých nie je možné určiť povinnú osobu, a teda za sanáciu je zodpovedné príslušné ministerstvo určené uznesením vlády SR. Uvedeným dôjde k zlepšeniu stavu zložiek životného prostredia, k ochrane zdravia a života obyvateľov a nadväzne sa zabráni prípadnému vzniku ďalších škôd na životnom prostredí.
2. Účelom pomoci je odstránenie kontaminácie prítomnej v podzemnej vode, horninovom prostredí a/alebo v pôde na pozemkoch príjemcu pomoci, v prípadoch, v ktorých prechádza povinnosť vykonať sanáciu environmentálnej záťaže na príslušné ministerstvo, čím sa zvýši podiel sanovaných lokalít s evidovanými environmentálnymi záťažami a eliminuje sa negatívny vplyv najrizikovejších environmentálnych záťaží na životné prostredie a zdravotný stav obyvateľstva žijúceho v dotknutých oblastiach.
3. Pomoc je poskytovaná podnikom, ktoré vlastnia kontaminované pozemky, na ktorých budú prebiehať sanačné práce s cieľom sanácie environmentálnych záťaží

---

⁶ Sanačné práce podľa tejto schémy môžu zahŕňať aj ďalšie, so sanáciou súvisiace výdavky podľa čl. I) ods. 2 tejto schémy, a to v nadväznosti na nastavenie konkrétneho projektu sanácie.

⁷ Pokiaľ v nadväznosti na zvolenú sanačnú metódu nedochádza aj k sanácii horninového prostredia a pôdy, ale dochádza výlučne k sanačným metódam na sanáciu podzemnej vody, pričom sa nemení kvalita horninového prostredia a pôdy, uvedená skutočnosť nemá dopad na posúdenie prvkov štátnej pomoci podľa tejto schémy, ale môže sa zohľadniť v znaleckom posudku podľa čl. K) ods. 6 písm. a) tejto schémy, pričom uvedené je v plnej zodpovednosti znalca.

⁸ Pokiaľ výsledkom sanácie horninového prostredia a pôdy nie je úbytok kontaminácie v horninovom prostredí a pôde z dôvodu, že vykonanými sanačnými prácami došlo iba k prekrytiu alebo izolácii znečistenia, ktoré zostáva na pozemku, uvedená skutočnosť nemá dopad na posúdenie prvkov štátnej pomoci podľa tejto schémy, ale môže sa zohľadniť v znaleckom posudku podľa čl. K) ods. 6 písm. a) tejto schémy, pričom uvedené je v plnej zodpovednosti znalca.

definovaných v čl. G) tejto schémy.

4. Pomoc nie je smerovaná na sanáciu environmentálnych záťaží, ktorá by mala byť realizovaná ako súčasť investičných projektov komerčného využitia sanovaného územia. Cieľom sanácie podľa tejto schémy vo všeobecnosti nie je zmena využitia sanovaných pozemkov. V prípade sanácií realizovaných v intraviláne obcí bude vhodné sanovaný pozemok v rámci územnoplánovacej dokumentácie charakterizovať ako územný prvok ekologickej stability. V prípade niektorých sanácií in situ, napr. enkapsulácie environmentálnej záťaže, sa obmedzia nepriaznivé účinky environmentálnej záťaže na okolité prostredie a zdravotný stav obyvateľstva žijúceho v dotknutých oblastiach, pričom nedôjde k úplnému odstráneniu kontaminácie. Po sanácii enkapsuláciou bude na dotknutých nehnuteľnostiach navrhnutá stavebná uzáverka, aby prípadnými stavebnými zásahmi nedošlo k poškodeniu tesniacich bariér.
5. Sanáciu podľa tejto schémy budú zabezpečovať príslušné ministerstvá, pričom príjemca pomoci nebude znášať náklady na vykonanie sanačných prác. Príjemca pomoci však musí znášať nadmernú pomoc v dôsledku sanácie v súlade s čl. K) ods. 6 tejto schémy.

E) POSKYTOVATEĽ POMOCI A VYKONÁVATEĽ SCHÉMY

1. **Poskytovateľom pomoci** podľa tejto schémy je sprostredkovateľský orgán pre P SK, ktorým je Ministerstvo životného prostredia SR⁹:

Ministerstvo životného prostredia SR

Nám. Ľ. Štúra 1

812 35 Bratislava

Webové sídlo: www.minzp.sk

E-mail: info@enviro.gov.sk

2. **Vykonávateľom schémy** je príslušné ministerstvo, o ktorom vláda SR uznesením podľa § 5 ods. 7 zákona o environmentálnych záťažach rozhodne, že má zabezpečiť vykonanie povinností povinnej osoby vo vzťahu ku konkrétnej environmentálnej záťaži a ktoré na uvedený účel dostane prostriedky z P SK ako prijímateľ nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“), a to:

Ministerstvo životného prostredia SR

Nám. Ľ. Štúra 1

812 35 Bratislava

Webové sídlo: www.minzp.sk

E-mail: info@enviro.gov.sk

Ministerstvo dopravy SR

Námestie slobody 6

810 05 Bratislava

Webové sídlo: <https://www.mindop.sk>

---

⁹ Uznesenie vlády SR č. 641 zo dňa 3. novembra 2021 a Zmluva o poverení na vykonávanie časti úloh riadiaceho orgánu sprostredkovateľským orgánom a o zodpovednostiach súvisiacich s týmto poverením č. 68/2023/7.8. Dočasné poverenie riadiaceho orgánu k postaveniu sprostredkovateľského orgánu ako poskytovateľa pomoci podľa zákona o štátnej pomoci, list č. 022086/2023/oMP-1 z 19. 9. 2023 platné do času účinnosti dodatku k zmluve s RO.

E-mail: info@mindop.gov.sk

Ministerstvo obrany SR
Kutuzovova 8
832 47 Bratislava
Webové sídlo: www.mosr.sk
E-mail: minister@mod.gov.sk

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Dobrovičova 12
812 66 Bratislava
Webové sídlo: www.mpsr.sk
E-mail: info@land.gov.sk

Ministerstvo hospodárstva SR
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava 212
Webové sídlo: www.mhsr.sk
E-mail: info@mhsr.sk

Ministerstvo vnútra SR
Pribinova 2
812 72 Bratislava
Webové sídlo: www.minv.sk
E-mail: public@minv.sk

(ďalej každé príslušné ministerstvo zvlášť len ako „vykonávateľ schémy“).

3. Od momentu určenia vykonávateľa schémy podľa predchádzajúceho odseku zodpovedá vykonávateľ schémy za zabezpečenie všetkých povinností vykonávateľa schémy uvedených v tejto schéme vo vzťahu ku konkrétnej environmentálnej záťaži.

F) PRÍJEMCA POMOCI

1. V rámci tejto schémy môže byť príjemcom pomoci výlučne podnik¹⁰ v súlade s definíciou v čl. C) tejto schémy, ktorý je vlastníkom kontaminovaného pozemku spĺňajúceho kritériá podľa čl. G) tejto schémy¹¹, na ktorom prebiehajú sanačné práce.
2. V rámci tejto schémy nie je možné poskytnúť pomoc podniku v ťažkostiach¹². Za účelom overenia zákazu podpory podniku v ťažkostiach viaceré oddelené právne subjekty, ktoré majú kontrolné podiely a iné funkčné, hospodárske a organizačné prepojenie, možno na účely uplatnenia pravidiel štátnej pomoci pokladať za subjekty tvoriace jednu hospodársku jednotku. Táto hospodárska jednotka sa potom pokladá

---

¹⁰ t. j. MSP, ako aj veľký podnik v zmysle definície uvedenej v čl. C) tejto schémy

¹¹ Projekt riešenej lokality s evidovanou environmentálnou záťažou ako celok, môže zahŕňať aj pozemky, ktoré nie sú vo vlastníctve podnikov, resp. nie sú využívané na hospodársku činnosť a v prípade sanácie ktorých teda nejde o poskytovanie štátnej pomoci, tak ako sú definované v čl. G) ods. 3 tejto schémy.

¹² Pre definíciu podniku v ťažkostiach je určujúca definícia obsiahnutá v čl. 2 ods. 18 nariadenia o skupinových výnimkách a v prílohe č. 2 tejto schémy.

za relevantný podnik, teda príjemcu pomoci¹³. Ďalšie podrobnosti sú uvedené v rámci metodiky podniku v ťažkostiach, ktorá je Prílohou č. 2 tejto schémy.

3. V rámci tejto schémy nie je možné poskytnúť pomoc podniku, voči ktorému je nárokované vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie¹⁴, v ktorom bola táto pomoc poskytnutá Slovenskou republikou označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom¹⁵.

G) ROZSAH PÔSOBNOSTI

1. V rámci tejto schémy sa v súlade s čl. 1 ods. 1 písm. c) nariadenia o skupinových výnimkách poskytuje pomoc na ochranu životného prostredia, a to pomoc podľa čl. 45 nariadenia o skupinových výnimkách. Pomoc bude poskytovaná ako nepriama pomoc formou realizácie sanačných prác, ktoré zabezpečí vykonávateľ schémy.
2. Podľa tejto schémy môže byť poskytnutá pomoc na sanačné práce na pozemkoch príjemcov pomoci, v prípade ktorých prechádza povinnosť sanácie na vykonávateľa schémy z dôvodu, že pôvodca environmentálnej záťaže zanikol alebo zomrel a nie je možné určiť povinnú osobu z dôvodu existencie niektorého z liberačných dôvodov podľa zákona o environmentálnych záťažoch.
3. Pre úplnosť sa uvádza, že sanácia pozemkov vo vlastníctve fyzických osôb, ktoré nie sú oprávnené na podnikanie a/alebo pozemkov orgánov štátnej správy a/alebo pozemkov subjektov územnej samosprávy a/alebo pozemkov subjektov vykonávajúcich úlohy podľa osobitného právneho predpisu¹⁶, ktoré sú využívané na plnenie im prislúchajúcich úloh, a teda nie sú využívané na hospodársku činnosť, nie je predmetom podpory podľa tejto schémy, pretože nepodlieha režimu štátnej pomoci¹⁷.
4. V súlade s čl. 1 ods. 5 nariadenia o skupinových výnimkách sa táto schéma neuplatňuje na opatrenia pomoci, ktorých samotný obsah alebo podmienky s nimi spojené alebo ich metódy financovania predstavujú neoddeliteľné porušenie právnych predpisov Únie, a to najmä:
  - a) opatrenia pomoci, pri ktorých je poskytnutie pomoci podmienené povinnosťou, aby príjemca pomoci mal hlavné sídlo v príslušnom členskom štáte alebo aby bol usadený predovšetkým v príslušnom členskom štáte; požiadavka mať prevádzkareň alebo pobočku v členskom štáte poskytujúcom pomoc v čase vyplatenia pomoci je však dovolená;
  - b) opatrenia pomoci, pri ktorých je poskytnutie pomoci podmienené povinnosťou, aby príjemca pomoci používal domáce výrobky alebo služby;

¹³ Súdny dvor v tejto súvislosti považuje za relevantnú existenciu kontrolného podielu a iných funkčných, hospodárskych a organických prepojení - rozsudok Súdneho dvora zo 16. decembra 2010, AceaElectrabel Produzione SpA/Komisia, C-480/09 P, ECLI:EU:C:2010:787, body 47 až 55; rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA a i., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, bod 112.

¹⁴ Európska komisia (ďalej aj „Komisia“).

¹⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A61992CJ0188>: rozhodnutie vo veci Degendorf, rozsudok ESD C – 188/92

¹⁶ Napr. zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov.

¹⁷ V súlade s bodom 17. písm. f) Oznámenia Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01).

- c) opatrenia pomoci obmedzujúce možnosť príjemcov pomoci využívať výsledky výskumu, vývoja a inovácií v iných členských štátoch.
5. V súlade s čl. 1 ods. 6 nariadenia o skupinových výnimkách sa táto schéma neuplatňuje na opatrenia štátnej pomoci na výrobu jadrovej energie.
6. V súlade s čl. 45 ods. 3 nariadenia o skupinových výnimkách sa táto schéma neuplatňuje na pomoc na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami, ako sú zemetrasenia, lavíny, zosuvy pôdy, povodne, tornáda, hurikány, sopečné erupcie a prírodné požiare.
7. V súlade s čl. 45 ods. 4 nariadenia o skupinových výnimkách sa táto schéma neuplatňuje na pomoc v oblasti sanácie po uzatvorení elektrární a ukončení ťažobných činností.
8. V súlade s čl. 1 ods. 2 nariadenia o skupinových výnimkách sa táto schéma nevzťahuje na:
- a) pomoc na činnosti súvisiace s vývozom do tretích krajín alebo členských štátov, konkrétne pomoc priamo súvisiacu s vyvázanými množstvami, so zriadením a prevádzkovaním distribučnej siete alebo inými bežnými výdavkami súvisiacimi s vývoznou činnosťou;
  - b) pomoc, ktorá je podmienená uprednostňovaním používania domáceho tovaru pred tovarom dovázaným.
9. V súlade s čl. 1 ods. 3 nariadenia o skupinových výnimkách sa táto schéma nevzťahuje na poskytnutie pomoci v nasledujúcich sektoroch:
- a) pomoc poskytovanú v odvetví rybolovu a akvakultúry v rámci rozsahu pôsobnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013¹⁸ s výnimkou oblastí definovaných v čl. 1 ods. 3 písm. a) nariadenia o skupinových výnimkách;
  - b) pomoc poskytovanú v sektore spracovania a marketingu poľnohospodárskych výrobkov, a to v týchto prípadoch:
    - i. ak je výška pomoci stanovená na základe ceny alebo množstva takýchto výrobkov kúpených od prvovýrobcov alebo umiestnených na trh príslušnými podnikmi;
    - ii. ak je pomoc podmienená tým, že má byť čiastočne alebo úplne postúpená prvovýrobcom.
  - c) pomoc na uľahčenie zatvorenia uhoľných baní neschopných konkurencie v zmysle rozhodnutia Rady 2010/787.

Ak podnik pôsobí vo vylúčených sektoroch uvedených vyššie a v sektoroch, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto schémy, táto schéma sa uplatňuje na pomoc poskytovanú v súvislosti s týmito ďalšími sektormi alebo na tieto ďalšie činnosti pod podmienkou, že príjemca pomoci zabezpečí (a vykonávateľ schémy overí) prostredníctvom primeraných prostriedkov, ako je oddelenie činností alebo rozlíšenie nákladov (napr. analytická evidencia), aby činnosti vykonávané vo vylúčených sektoroch neboli podporované z pomoci poskytnutej v súlade s touto

---

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1379/2013 o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 104/2000 (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 1).

schémou.

10. Pomoc podľa tejto schémy je možné poskytnúť na sanácie realizované na celom území SR.

H) OPRÁVNENÉ ČINNOSTI

1. Oprávnenými činnosťami podľa tejto schémy sú investície a činnosti spojené so sanáciou environmentálnych záťaží v zmysle čl. 45 ods. 2 písm. a) nariadenia o skupinových výnimkách a v súlade s čl. G) ods. 1 tejto schémy na lokalitách identifikovaných v príslušnom uznesení vlády SR, ktoré spadajú do rozsahu P SK v rámci opatrenia 2.7.7 a zahŕňajú sanácie na pozemkoch definovaných v čl. G) ods. 2 tejto schémy.

I) OPRÁVNENÉ VÝDAVKY

1. Na účely tejto schémy, pokiaľ sa v texte uvádza pojem „výdavok“, rozumie sa ním aj „náklad“ podľa zákona o účtovníctve¹⁹, a naopak, pokiaľ takýto výklad zjavne neodporuje zmyslu príslušných ustanovení tejto schémy.
2. Oprávnenými výdavkami sú v súlade s čl. 45 ods. 6 nariadenia o skupinových výnimkách výdavky, ktoré vznikli za sanačné práce, ako aj výdavky realizované v súvislosti so sanačnými prácami v riešenej lokalite s evidovanou environmentálnou záťažou, mínus zvýšenie hodnoty pôdy alebo pozemku príjemcu pomoci. Za výdavky realizované v súvislosti so sanačnými prácami sa považujú napr. príslušné vzorkovacie práce, laboratórne práce a terénne merania, tak ako sú špecifikované v rámci projektu.
3. V zmysle čl. 63 nariadenia o spoločných ustanoveniach výdavky sú oprávnené, ak vznikli prijímateľovi NFP z P SK a boli zaplatené pri vykonávaní projektu medzi 1. januárom 2021 a 31. decembrom 2029.
4. V zmysle čl. 64 nariadenia o spoločných ustanoveniach oprávnené výdavky nie sú úroky z dlžných súm, s výnimkou tých, ktoré sa týkajú grantov poskytnutých vo forme úrokových dotácií alebo dotácií na záručné poplatky.
5. Rozsah oprávnených a neoprávnených výdavkov bude, pri zachovaní podmienok tejto schémy, podrobnejšie upravený vo výzve.
6. Pre úplnosť sa explicitne uvádza, že s ohľadom na nepriamu formu pomoci budú výdavky vznikať výlučne na úrovni vykonávateľa schémy.

J) FORMA POMOCI

1. Pomoc podľa tejto schémy sa poskytuje formou realizácie sanačných prác na pozemku príjemcu pomoci²⁰ ako nepriama forma pomoci v súlade s § 6 ods. 2 písm.

---

¹⁹ § 2 ods. 4 písm. e) zákona o účtovníctve.

²⁰ Uvedené analogicky platí, aj pokiaľ na konkrétny sanáciou dotknutý pozemok podniku nie je potrebné priamo vstupovať vzhľadom na zvolenú metódu sanácie.

- g) zákona o štátnej pomoci.
2. Pomoc podľa tejto schémy sa považuje za transparentnú pomoc, keďže je možné vopred presne vypočítať ekvivalent pomoci bez potreby vykonať posúdenie rizika²¹.

K) VÝŠKA A INTENZITA POMOCI

1. V rámci tejto schémy nie je možné poskytnúť pomoc, ktorej výška prekračuje strop pomoci alebo intenzitu pomoci stanovené v tomto článku.
2. Maximálna výška pomoci je 30 miliónov EUR pre jeden podnik a jeden investičný projekt²². Uvedený strop sa nesmie obchádzať umelým rozdeľovaním projektov²³.
3. Intenzita pomoci je brutto výška pomoci vyjadrená ako percento oprávnených výdavkov²⁴. Na účely výpočtu intenzity pomoci a oprávnených výdavkov sa použijú číselné údaje pred odpočítaním daní alebo iných poplatkov. Pri výpočte intenzity pomoci a oprávnených výdavkov sa však neberie do úvahy daň z pridanej hodnoty účtovaná k oprávneným výdavkom, ktorá môže byť podľa uplatniteľných vnútroštátnych daňových právnych predpisov vrátená.
4. Intenzita pomoci sa vypočíta ako percento poskytnutej pomoci z oprávnených výdavkov.
5. Intenzita pomoci nesmie presiahnuť 100 % oprávnených výdavkov podľa čl. I) tejto schémy.
6. Pomoc sa zároveň nebude vzťahovať na žiadne zvýšenie hodnoty pôdy alebo pozemku (ďalej len „zvýšená hodnota pozemku“) príjemcu pomoci, tak ako je popísané nižšie:
  - a) Zvýšenú hodnotu pozemku (ďalej aj „nadmerná pomoc“) stanoví znaleckým posudkom kvalifikovaný znalec vybraný vykonávateľom schémy v rámci otvoreného, transparentného a nediskriminačného postupu v súlade s ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní, čím je zabezpečená jeho nezávislosť.
  - b) Vo všetkých prípadoch sanácie podľa čl. H) v nadväznosti na čl. G) tejto schémy sú príjemcovia pomoci povinní po ukončení sanácie vrátiť nadmernú pomoc určenú v zmysle predchádzajúceho písmena, a to na základe písomnej výzvy vykonávateľa schémy. Príjemcovia pomoci sú v súlade s čl. 45 ods. 6 nariadenia o skupinových výnimkách povinní vrátiť nadmernú pomoc v lehote a spôsobom stanoveným v písomnej výzve vykonávateľa schémy.
  - c) Pokiaľ príjemca pomoci nevrátil nadmernú pomoc postupom podľa predchádzajúceho písmena v súlade s podmienkami stanovenými v písomnej výzve vykonávateľa schémy, vzniká záložné právo²⁵ na pozemok príjemcu pomoci zabezpečujúce pohľadávku z nadmernej pomoci na dobu 10 rokov. Pokiaľ dôjde k prevodu sanovaného pozemku v priebehu obdobia stanoveného v písm. d) tohto odseku, vykonávateľ schémy pristúpi k výkonu záložného

²¹ Čl. 5 ods. 1 nariadenia o skupinových výnimkách.

²² Čl. 4 ods. 1 písm. s) nariadenia o skupinových výnimkách.

²³ V zmysle čl. 4 ods. 2 nariadenia o skupinových výnimkách.

²⁴ Čl. 2 ods. 26 nariadenia o skupinových výnimkách.

²⁵ V režime zákona o environmentálnych záťažach ako zákonné záložné právo, alebo záložnou zmluvou na základe zákona o pohľadávkach štátu.

práva. Inak sa uplatní postup podľa nariadenia o podrobných pravidlách, ktorého výsledkom bude priamo vykonateľné rozhodnutie Komisie o vymáhaní neoprávnenej pomoci vrátane príslušného úroku.

- d) Obdobie, na ktoré sa vzťahuje povinnosť vrátenia nadmernej pomoci podľa predchádzajúceho písmena, je stanovené analogicky s čl. 65 nariadenia o spoločných ustanoveniach na 5 rokov²⁶ odo dňa vzniku záložného práva podľa predchádzajúceho písmena. Pokiaľ v uvedenom období dôjde k prevodu pozemku príjemcu pomoci, príjemca pomoci je povinný vrátiť nadmernú pomoc, aj pokiaľ by sa vykonávateľ schémy dozvedel o predaji sanovaného pozemku až po uplynutí uvedeného obdobia.

L) STIMULAČNÝ ÚČINOK POMOCI

1. V súlade s čl. 6 ods. 5 písm. m) nariadenia o skupinových výnimkách sa od pomoci nevyžaduje, aby mala stimulačný účinok, alebo sa predpokladá, že takýto účinok má, ak výdavky na sanáciu environmentálnych záťaží presahujú zvýšenie hodnoty pozemku a sú splnené podmienky tejto schémy a čl. 45 nariadenia o skupinových výnimkách.
2. Pomoc v rámci tejto schémy môže byť poskytnutá iba vtedy, ak bude preukázaná jej potreba pre dosiahnutie cieľov sanácie, t. j. medzi poskytovanou pomocou a oprávnenými výdavkami musí byť zjavná spojitosť.

M) PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI

1. Vykonávateľ schémy overuje splnenie podmienok poskytnutia pomoci uvedených v čl. F) a G) tejto schémy na základe čestného vyhlásenia príjemcu pomoci. Až po overení splnenia podmienok poskytnutia pomoci vykonávateľ schémy vyzve zhotoviteľa sanačných prác vybratého na základe postupu v súlade s ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní na zaslanie návrhu písomnej dohody o realizácii geologických prác (o vstupoch na pozemky), ktorá bude uzavretá medzi zhotoviteľom sanačných prác a príjemcom pomoci, príjemcovi pomoci. V prípade uplatnenia iného postupu, od ktorého sa odvíja deň poskytnutia pomoci v súlade s čl. O) tejto schémy, časť Realizácia projektu, ods. 3, sa ustanovenia tohto odseku uplatnia primerane, t.j. k poskytnutiu pomoci dôjde až po overení podmienok poskytnutia pomoci v zmysle tohto článku.
2. Pokiaľ čestné vyhlásenie o preukázaní splnenia podmienok poskytnutia pomoci podľa čl. F) a G) tejto schémy nebolo doručené, alebo existuje dôvodná pochybnosť o splnení podmienok tejto schémy, vykonávateľ schémy je povinný overiť splnenie podmienok tejto schémy iným objektívnym spôsobom²⁷. Za týmto účelom je vykonávateľ schémy oprávnený dožiadať od príjemcu pomoci príslušnú dokumentáciu²⁸. Na rozdiel od uvedeného, skutočnosť, či je voči príjemcovi pomoci nárokové vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie

²⁶ Rozhodnutie Komisie o štátnej pomoci z 11.06.2013 - State Aid N 385/2002 – United Kingdom Support for Land Remediation

²⁷ Napr. v súvislosti s podmienkou, že pomoc nie je možné poskytnúť podniku v ťažkostiach podľa čl. F) ods. 2 tejto schémy, vykonávateľ schémy overí splnenie tejto podmienky prostredníctvom vypracovaného testu podniku v ťažkostiach, postupom podľa Prílohy č. 2 tejto schémy.

²⁸ Napr. účtovné závierky.

overí vykonávateľ schémy, napr. prostredníctvom webového sídla [Rozhodnutia Európskej komisie – vrátenie pomoci | Protimonopolný úrad SR \(gov.sk\)](#).

3. Pokiaľ projekt zahŕňa aj pozemok podniku nespĺňajúceho podmienky podľa čl. F) a G) tejto schémy, vykonávateľ schémy bezodkladne písomne vyzve dotknutý podnik na úhradu sumy zodpovedajúcej pomernej časti oprávnených výdavkov na sanačné práce podľa tejto schémy po odpočítaní zvýšenej hodnoty dotknutých pozemkov, ku ktorej sa priráta zvýšená hodnota pozemku dotknutého podniku, pokiaľ ju už dotknutý podnik neuhradil.
4. Dotknutý podnik je povinný uhradiť sumu podľa predchádzajúceho odseku. V opačnom prípade sa uplatní postup podľa nariadenia o podrobných pravidlách, ktorého výsledkom bude priamo vykonateľné rozhodnutie Komisie o vymáhaní neoprávnenej pomoci vrátane príslušného úroku.

N) KUMULÁCIA POMOCI

1. Maximálna výška a intenzita pomoci stanovená v článku K) tejto schémy sa vzťahuje na celkovú výšku pomoci pre jeden podnik a jeden investičný projekt bez ohľadu na to, či je takáto podpora financovaná z miestnych, regionálnych, národných zdrojov alebo zo zdrojov EÚ.
2. Pomoc podľa tejto schémy sa v súvislosti s tými istými (čiastočne alebo úplne sa prekrývajúcimi) oprávnenými výdavkami nemôže kumulovať so žiadnou inou štátnou ani minimálnou pomocou.
3. Pomoc poskytnutá na základe tejto schémy sa môže kumulovať s inou štátnou pomocou, ak sa jednotlivé opatrenia pomoci týkajú rozdielnych identifikovateľných oprávnených výdavkov²⁹.

O) MECHANIZMUS POSKYTOVANIA POMOCI³⁰

Identifikácia projektu

1. Ministerstvo životného prostredia SR vykonáva v zmysle § 2 zákona o environmentálnych záťažiach súbor činností, ktorých výsledkom je najmä rozpoznanie environmentálnej záťaže, jej klasifikácia z hľadiska priority jej riešenia a jej následná evidencia v ISEZ.
2. V prípade, ak pôvodca environmentálnej záťaže evidovanej v ISEZ:
  - a) zomrel alebo zanikol, príslušný orgán štátnej správy určí rozhodnutím za povinnú osobu právneho nástupcu pôvodcu;
  - b) nie je známy, alebo ak povinnú osobu nemožno určiť podľa písm. a) tohto odseku, príslušný orgán štátnej správy určí za povinnú osobu vlastníka nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza environmentálna záťaž.
3. Za povinnú osobu nemožno určiť osobu, ktorá splní aspoň jeden z liberačných dôvodov podľa § 4 ods. 4 alebo 5 zákona o environmentálnych záťažiach.

²⁹ Čl. 8 ods. 3 písm. a) nariadenia o skupinových výnimkách.

³⁰ V prípade fázovania projektu sa mechanizmus poskytovania pomoci podľa tejto schémy uplatní primerane.

4. Ak povinnú osobu nie je možné určiť podľa predchádzajúceho odseku tohto článku, vláda SR na návrh Ministerstva životného prostredia SR rozhodne o tom, na ktorého vykonávateľa schémy prechádzajú povinnosti pôvodcu, resp. povinnej osoby podľa § 3 ods. 2 a 3 zákona o environmentálnych záťažiach.
5. Vykonávateľ schémy identifikuje lokality (pozemky) určené na sanáciu podľa predchádzajúceho odseku tohto článku, ktoré sú vo vlastníctve podnikov (ako potenciálnych príjemcov pomoci).

Príprava projektu

1. Vykonávateľ schémy vo vzťahu k pozemkom konkrétnych podnikov zabezpečí vypracovanie znaleckého posudku v súlade s ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní na určenie aktuálnej a budúcej (po realizácii sanačných prác) všeobecnej hodnoty pozemku.
2. Vykonávateľ schémy zabezpečí vypracovanie projektu, vrátane rozpočtu na sanačné práce.

Realizácia projektu

1. Vykonávateľ schémy, ako prijímateľ NFP, zrealizuje verejné obstarávania na výber zhotoviteľa sanačných prác v rámci otvoreného, transparentného a nediskriminačného postupu v súlade s ustanoveniami zákona o verejnom obstarávaní.
2. Vykonávateľ schémy, v súlade s § 5 ods. 7 v spojitosti s § 3 ods. 2 zákona o environmentálnych záťažiach, zabezpečí realizáciu sanačných prác podľa § 11 až § 19 geologického zákona.
3. Vzhľadom na nepeňažnú formu pomoci poskytovanej podľa tejto schémy sa za deň poskytnutia pomoci podľa tejto schémy považuje deň nadobudnutia účinnosti písomnej dohody o realizácii geologických prác (o vstupoch na pozemky), uzavretej medzi zhotoviteľom sanačných prác a príjemcom pomoci podľa § 29 ods. 3 geologického zákona, prípadne v súlade s § 29 ods. 4 geologického zákona deň nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Ministerstva životného prostredia SR, ako ústredného orgánu štátnej správy v oblasti geológie, ak k uzavretiu písomnej dohody nedôjde. Pokiaľ nedôjde ku skutočnostiam podľa predchádzajúcej vety, alternatívne je za deň poskytnutia pomoci podľa tejto schémy považovaný skutočný začiatok sanačných prác na pozemku podniku³¹. Uvedené analogicky platí, aj pokiaľ na konkrétny sanáciou dotknutý pozemok podniku nie je potrebné priamo vstupovať vzhľadom na zvolenú metódu sanácie³². Pred poskytnutím pomoci vykonávateľ

³¹ Ide o konkludentný súhlas podniku ako vlastníka pozemku s realizáciou sanačných prác. Vykonávateľ schémy môže v tejto veci zaobstarať aj písomný súhlas podniku. Skutočný začiatok stavebných prác musí byť zaznamenaný v relevantnej dokumentácii (napr. stavebný denník).

³² Uvedeným sa myslí skutočnosť, kedy sa sanácia environmentálnej záťaže fyzicky realizuje z jedného alebo viacerých pozemkov, ktoré sú súčasťou lokality sanovanej environmentálnej záťaže, pričom vzhľadom na charakter sanačných prác dochádza k odstráneniu environmentálnej záťaže aj z okolitých pozemkov vo vlastníctve podniku/podnikov ako príjemcu/príjemcov pomoci (napr. vybudovanie podzemnej tesniacej steny). Vlastníci pozemkov v konkrétnej lokalite sanovanej environmentálnej záťaže sú o sanačných prácach informovaní ako účastníci správneho konania o schválení plánu prác právoplatným rozhodnutím o schválení plánu prác v zmysle § 8 zákona o environmentálnych záťažiach v spojení s § 14 zákona o environmentálnych záťažiach. Za deň poskytnutia pomoci podľa tejto schémy je v takomto prípade považovaný skutočný začiatok sanačných prác v riešenej lokalite s evidovanou environmentálnou záťažou..

schémy oboznámi príjemcov pomoci s podmienkami tejto schémy a overí splnenie podmienok podľa tejto schémy. Vykonávateľ schémy vykoná úkony tak, aby boli sanačné práce ukončené³³ a uhradené do 31. decembra 2029.

P) CELKOVÝ ROZPOČET

1. Indikatívna výška výdavkov plánovaných v rámci tejto schémy je 244 744 905 EUR zo zdrojov P SK (z toho 208 033 170 EUR zo zdrojov EÚ a 36 711 735 EUR zo štátneho rozpočtu).
2. Predpokladaný ročný rozpočet je 34 963 558 EUR, nie však viac ako 150 mil. EUR³⁴.

Q) TRANSPARENTNOSŤ A MONITOROVANIE

1. Poskytovateľ pomoci po nadobudnutí platnosti a účinnosti schémy, resp. schémy v znení dodatku zabezpečí zverejnenie schémy v úplnom znení na svojom webovom sídle www.minzp.sk v trvaní minimálne počas obdobia jej platnosti a účinnosti.
2. Vykonávateľ schémy v súlade s § 12 ods. 1 a ods. 3 zákona o štátnej pomoci zaznamenáva prostredníctvom elektronického formulára do šiestich mesiacov odo dňa poskytnutia pomoci v Centrálnom registri (IS SEMP) údaje o príjemcovi pomoci a poskytnutej pomoci podľa tejto schémy minimálne v rozsahu a štruktúre definovanej v čl. 9 nariadenia o skupinových výnimkách.
3. Poskytovateľ pomoci zabezpečuje zber, sledovanie a vyhodnocovanie všetkých údajov potrebných na monitorovanie projektov, vrátane údajov nevyhnutných na sledovanie dosahovania cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov na úrovni P SK, a to v spolupráci s vykonávateľmi schémy.
4. Poskytovateľ pomoci v súlade s § 16 ods. 4 zákona o štátnej pomoci vypracuje správu o poskytnutej štátnej pomoci (ktorá obsahuje informácie aj o tejto schéme) za každý kalendárny rok a túto správu predkladá Protimonopolnému úradu SR, a to vždy do konca februára nasledujúceho kalendárneho roka. Vykonávateľ schémy predloží údaje o ním poskytnutej štátnej pomoci za každý kalendárny rok poskytovateľovi pomoci, a to v termíne a v štruktúre podľa pokynov poskytovateľa pomoci, avšak vždy najneskôr do 15. februára nasledujúceho kalendárneho roka.
5. Vykonávateľ schémy kontroluje dodržiavanie všetkých podmienok stanovených v tejto schéme, výzve a súvisiacich predpisoch.
6. Vykonávateľ schémy uchováva podrobné záznamy s informáciami a podpornou dokumentáciou potrebnou na zistenie toho, či boli splnené všetky podmienky stanovené v schéme, a to po dobu 10 rokov odo dňa poskytnutia poslednej pomoci na základe schémy³⁵.
7. Komisia je v súlade s čl. 12 nariadenia o skupinových výnimkách oprávnená monitorovať pomoc oslobodenú od notifikačnej povinnosti podľa tejto schémy. Na

---

³³ Okrem prípadov, ak pravidlá stanovené pre poskytovanie príspevku z fondov EÚ umožňujú aj neskorší termín.

³⁴ Čl. 1 ods. 2. písm. a) nariadenia o skupinových výnimkách

³⁵ Čl. 12 nariadenia o skupinových výnimkách.

tieto účely je oprávnená vyžiadať si všetky informácie a podpornú dokumentáciu, ktorú považuje za potrebnú na monitorovanie uplatňovania vyššie uvedeného nariadenia.

R) KONTROLA A AUDIT

1. Vykonávanie finančnej kontroly, vnútorného auditu, vládneho auditu alebo auditu kontrolnými orgánmi EÚ (ďalej aj „kontrola a audit“) poskytnutej pomoci je stanovené legislatívou EÚ (všeobecné nariadenie; vykonávacie nariadenie a nariadenie Rady ES č. 2185/96³⁶ z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi) a z legislatívy SR (zákon o finančnej kontrole a audite).
2. Subjektmi zapojenými do kontroly a auditu sú:
  - a) poverení zamestnanci vykonávateľa schémy;
  - b) poverení zamestnanci poskytovateľa pomoci;
  - c) Ministerstvo financií SR;
  - d) Orgán auditu;
  - e) Orgán zabezpečujúci ochranu finančných záujmov Európskej únie;
  - f) Najvyšší kontrolný úrad SR;
  - g) kontrolné orgány EÚ;
  - h) osoby prizvané orgánmi/osobami uvedenými v písm. a) až g) v súlade s príslušnými právnymi predpismi Slovenskej republiky a Európskej únie.
3. Kontrola a audit prijímateľa NFP budú vykonávané v súlade s pravidlami stanovenými pre poskytovanie príspevku z fondov EÚ. Prijímateľ NFP zabezpečí prítomnosť osôb zodpovedných za realizáciu aktivít projektu a zdrží sa konania, ktoré by mohlo ohroziť začatie a riadny priebeh výkonu kontroly a auditu. Prijímateľ NFP upraví v zmluve s dodávateľom účasť dodávateľa v prípade výkonu kontroly a auditu súvisiaceho s dodávaným tovarom, prácami a službami kedykoľvek počas platnosti a účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP oprávnenými osobami. Prijímateľ NFP v zmluve s dodávateľom tiež upraví podmienky pre dodávateľa na poskytnutie všetkej potrebnej súčinnosti dodávateľa voči oprávneným osobám.
4. Vykonávateľ schémy kontroluje dodržanie podmienok, za ktorých sa pomoc poskytla, ako aj ostatné skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na správnosť a účelovosť poskytnutej pomoci. Za týmto účelom je vykonávateľ schémy oprávnený vykonať kontrolu priamo u príjemcu pomoci.
5. Pri kontrole poskytnutej pomoci podľa tejto schémy je príjemca pomoci povinný umožniť vykonávateľovi schémy vykonanie kontroly dodržania podmienok poskytnutia štátnej pomoci.
6. Poskytovateľ pomoci môže vykonávať kontrolu dodržania podmienok tejto schémy u vykonávateľa schémy.

---

³⁶ Ú. v. ES, L 292, 15.11.1996, str. 2, mimoriadne vydanie v slovenskom jazyku: Kapitola 09 Zväzok 01 str. 303-306.

7. Ostatné subjekty zapojené do kontroly a auditu vykonávajú kontrolu a audit u príjemcu pomoci v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.
8. Príjemca pomoci vytvára osobám vykonávajúcim kontrolu a audit primerané podmienky na riadne a včasné vykonanie kontroly a auditu a poskytuje im potrebnú súčinnosť a všetky vyžiadané informácie.

S) PLATNOSŤ A ÚČINNOSŤ SCHÉMY

1. Schéma nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej uverejnenia v Obchodnom vestníku. Zverejnenie schémy v Obchodnom vestníku zabezpečí poskytovateľ pomoci.
2. Poskytovateľ pomoci bude o nadobudnutí platnosti a účinnosti tejto schémy informovať vykonávateľa schémy bezodkladne.
3. Zmeny v schéme je možné vykonať formou písomných dodatkov ku schéme, pričom platnosť a účinnosť každého dodatku nastáva dňom zverejnenia schémy v úplnom znení v Obchodnom vestníku.
4. Zmeny schémy, ktoré by mali za následok to, že priemerný ročný rozpočet na štátnu pomoc podľa tejto schémy by presiahol 150 mil. EUR, nie je možné vykonať.
5. Poskytovateľ pomoci bude o akýchkoľvek zmenách tejto schémy informovať vykonávateľa schémy bezodkladne.
6. Platnosť a účinnosť schémy končí dňa 31. decembra 2029. Do tohto dňa nadobudne príjemcovi pomoci právny nárok na poskytnutie pomoci, t. j. do tohto dátumu musí byť pomoc podľa tejto schémy poskytnutá.

Po skončení platnosti nariadenia o skupinových výnimkách, ktoré je právnym základom tejto schémy v čase jej prípravy, sa znenie schémy zosúladí s aktuálnym znením nariadenia o skupinových výnimkách alebo s novým nariadením o skupinových výnimkách, ktorým bude nahradené, pričom sa uplatní postup podľa odseku 3. tohto článku.

T) PRÍLOHY

Neoddeliteľnou súčasťou tejto schémy sú nasledujúce prílohy:

1. Definícia MSP
2. Metodika podniku v ťažkostiach

Príloha I k nariadeniu o skupinových výnimkách

Vymedzenie pojmov týkajúcich sa MSP

Článok 1 Podnik

Za podnik sa považuje každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právnu formu. Sem patria najmä samostatne zárobkovo činné osoby a rodinné podniky, ktoré vykonávajú remeselnícke alebo iné činnosti, a partnerstvá alebo združenia, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť.

Článok 2

Počet pracovníkov a finančné limity určujúce kategórie podnikov

1. Kategóriu mikropodnikov, malých a stredných podnikov („MSP“) tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 mil. EUR a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 43 mil. EUR.
2. V rámci kategórie MSP sa malý podnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 50 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 10 mil. EUR.
3. V rámci kategórie MSP sa mikropodnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 2 mil. EUR.

Článok 3

Typy podnikov, ktoré sa zohľadňujú pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm

1. „Samostatný podnik“ je každý podnik, ktorý nie je zatriedený ako partnerský podnik v zmysle odseku 2 alebo ako prepojený podnik v zmysle odseku 3.
2. „Partnerské podniky“ sú všetky podniky, ktoré nie sú zatriedené ako prepojené podniky v zmysle odseku 3 a medzi ktorými je takýto vzťah: podnik (vyššie postavený podnik) vlastní, buď samostatne alebo spoločne s jedným alebo viacerými prepojenými podnikmi v zmysle odseku 3, 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv iného podniku (nižšie postavený podnik).

Podnik sa však môže klasifikovať ako samostatný, teda ako podnik, ktorý nemá žiadne partnerské podniky, aj keď nižšie uvedení investori tento limit 25 % dosiahnu alebo prekročia, za predpokladu, že títo investori nie sú prepojení v zmysle odseku 3 individuálne alebo spoločne s príslušným podnikom:

- a) verejné investičné spoločnosti, spoločnosti investujúce do rizikového kapitálu, fyzické osoby alebo skupiny fyzických osôb pravidelne vykonávajúce rizikové investičné aktivity, ktoré investujú vlastný kapitál do nekótovaných podnikov

- (podnikateľskí anjeli), za predpokladu, že celkové investície týchto podnikateľských anjelov v rovnakom podniku sú nižšie ako 1 250 000 EUR;
- b) univerzity alebo neziskové výskumné strediská;
  - c) inštitucionálni investori vrátane regionálnych rozvojových fondov;
  - d) orgány miestnej samosprávy s ročným rozpočtom nižším ako 10 mil. EUR a s menej ako 5 000 obyvateľmi.

3. „Prepojené podniky“ sú podniky, medzi ktorými je niektorý z týchto vzájomných vzťahov:

- a) podnik má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v inom podniku;
- b) podnik má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného podniku;
- c) podnik má právo dominantne pôsobiť na iný podnik na základe zmluvy uzatvorenej s týmto podnikom alebo na základe ustanovenia v jeho spoločenskej zmluve alebo stanovách;
- d) podnik, ktorý je akcionárom alebo členom iného podniku, sám kontroluje na základe zmluvy s inými akcionármi tohto podniku alebo členmi tohto podniku väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v tomto podniku.

Vychádza sa z predpokladu, že dominantný vplyv neexistuje, ak sa investori uvedení v odseku 2 druhom pododseku nezapoja priamo alebo nepriamo do riadenia príslušného podniku – bez toho, aby boli dotknuté ich práva ako akcionárov.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom zo vzťahov uvedených v prvom pododseku prostredníctvom jedného alebo viacerých iných podnikov alebo prostredníctvom niektorého z investorov uvedených v odseku 2, sa tiež považujú za prepojené.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom z týchto vzťahov prostredníctvom fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne, sa tiež považujú za prepojené podniky, ak svoju činnosť alebo časť svojej činnosti vykonávajú na rovnakom relevantnom trhu alebo na príľahlých trhoch.

Za „príľahlý trh“ sa považuje trh pre výrobok alebo službu, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššej alebo nižšej pozícii vo vzťahu k relevantnému trhu.

4. Okrem prípadov uvedených v odseku 2 druhom pododseku sa podnik nemôže považovať za MSP, ak 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv je priamo alebo nepriamo kontrolovaných spoločne alebo individuálne jedným alebo viacerými verejnými orgánmi.
5. Podniky môžu poskytnúť vyhlásenie o postavení ako samostatný podnik, partnerský podnik alebo prepojený podnik vrátane údajov týkajúcich sa limitov stanovených v článku 2. Vyhlásenie sa môže poskytnúť aj vtedy, keď je imanie rozptýlené tak, že nie je možné presne určiť, kto je jeho držiteľom; v takomto prípade podnik môže poskytnúť vyhlásenie v dobrej viere, že môže odôvodnene predpokladať, že jeden podnik v ňom nevlastní alebo spoločne navzájom prepojené podniky v ňom nevlastnia 25 % alebo viac. Takéto vyhlásenia sa poskytnú bez toho, aby boli dotknuté kontroly alebo vyšetrovania stanovené podľa

vnútroštátnych pravidiel alebo pravidiel Únie.

Článok 4

Údaje používané pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm a referenčné obdobie

1. Údajmi používanými pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm sú údaje týkajúce sa posledného schváleného účtovného obdobia a vypočítané na ročnom základe. Zohľadňujú sa odo dňa účtovnej závierky. Výška zvoleného obratu sa vypočíta bez dane z pridanej hodnoty (DPH) a iných nepriamych daní.
2. Ak podnik v deň účtovnej závierky zistí, že na ročnom základe prekročil počet pracovníkov alebo finančné limity stanovené v článku 2, alebo klesol pod tento počet pracovníkov a finančné limity, nebude to mať za následok stratu alebo nadobudnutie statusu stredného alebo malého podniku alebo mikropodniku, pokiaľ sa tieto limity neprekročili v dvoch po sebe nasledujúcich účtovných obdobiach.
3. V prípade novozaložených podnikov, ktorých účtovné uzávierky ešte neboli schválené, sa uplatnia údaje získané čestným odhadom vykonaným v priebehu finančného roku.

Článok 5

Počet pracovníkov

Počet pracovníkov zodpovedá počtu ročných pracovných jednotiek (RPJ), t. j. počtu osôb, ktoré v príslušnom podniku alebo v jeho mene pracovali na plný úväzok počas celého posudzovaného referenčného roku. Práca osôb, ktoré nepracovali celý rok, práca osôb, ktoré pracovali na kratší pracovný čas bez ohľadu na jeho trvanie, a práca sezónnych pracovníkov sa započítava ako podiely RPJ. Pracovníkmi sú:

- a) zamestnanci;
- b) osoby pracujúce pre podnik v podriadenom postavení, ktoré sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov považujú za zamestnancov;
- c) vlastníci - manažéri;
- d) partneri vykonávajúci pravidelnú činnosť v podniku, ktorí majú finančný prospech z podniku.

Učni alebo študenti, ktorí sa zúčastňujú na odbornom vzdelávaní na základe učňovskej zmluvy alebo zmluvy o odbornom výcviku, sa nepovažujú za pracovníkov. Doba trvania materskej alebo rodičovskej dovolenky sa nezapočítava.

Článok 6

Vyhotovenie údajov o podniku

1. V prípade samostatného podniku sa údaje vrátane počtu pracovníkov určujú výlučne na základe účtovnej závierky tohto podniku.
2. Údaje o podniku, ktorý má partnerské podniky alebo prepojené podniky, vrátane

údajov o počte pracovníkov sa určia na základe účtovnej závierky a iných údajov o podniku alebo, ak je k dispozícii, podľa konsolidovanej účtovnej závierky podniku alebo konsolidovanej účtovnej závierky, do ktorej bol podnik zahrnutý prostredníctvom konsolidácie.

K údajom uvedeným v prvom pododseku sa pripočítajú údaje každého partnerského podniku príslušného podniku, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení vo vzťahu k nemu. Výsledok je úmerný percentuálnemu podielu imania alebo hlasovacích práv (podľa toho, ktorá z hodnôt je vyššia). V prípade krížových podielov sa použije vyšší z týchto percentuálnych podielov.

K údajom uvedeným v prvom a druhom pododseku sa pripočíta 100 % údajov každého podniku, ktorý je priamo alebo nepriamo prepojený s príslušným podnikom, ak už tieto údaje neboli zahrnuté prostredníctvom konsolidácie do účtovnej závierky.

3. Na účely uplatnenia odseku 2 sa údaje partnerských podnikov príslušného podniku odvodzujú z ich účtovných závierok a ostatných údajov – konsolidovaných, ak existujú. K týmto údajom sa pripočíta 100 % údajov podnikov, ktoré sú prepojené s týmito partnerskými podnikmi, pokiaľ ich účtovné údaje už nie sú zahrnuté prostredníctvom konsolidácie.

Na účely uplatnenia toho istého odseku 2 sa údaje podnikov, ktoré sú prepojené s príslušným podnikom, odvodzujú z ich účtovných závierok a ostatných údajov – konsolidovaných, ak existujú.

K týmto údajom sa pomerne pripočítajú údaje každého prípadného partnerského podniku tohto prepojeného podniku, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení vo vzťahu k nemu, pokiaľ už tieto údaje neboli zahrnuté do konsolidovanej účtovnej závierky v podiele zodpovedajúcom prinajmenšom percentuálnemu podielu určenému v odseku 2 druhom pododseku.

4. Ak sa v konsolidovanej účtovnej závierke neuvádzajú za daný podnik údaje o pracovníkoch, čísla týkajúce sa pracovníkov sa vypočítajú úmerne na základe súhrnu údajov z jeho partnerských podnikov a pripočítaním údajov z podnikov, s ktorými je príslušný podnik prepojený.

Metodika podniku v ťažkostiach

1. Definícia podniku v ťažkostiach

Definícia podniku v ťažkostiach vychádza z čl. 2 ods. 18 nariadenia o skupinových výnimkách.

Podnik v ťažkostiach sa posudzuje podľa jednotlivých kritérií definície. **Podnik je vyhodnotený ako podnik v ťažkostiach, ak sa tak vyhodnotí aspoň v jednom z tých kritérií definície, ktoré sa na neho vzťahujú.** V ďalšom texte sa na jednotlivé písmená definície odkazuje ako na kritériá podniku v ťažkostiach a) až e)).

V zmysle čl. 2 ods. 18 nariadenia o skupinových výnimkách platí, že podnik v ťažkostiach je podnik, v súvislosti s ktorým sa vyskytne aspoň jedna z týchto okolností:

- a) *V prípade spoločnosti s ručením obmedzeným (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky, alebo, na účely oprávnenosti na pomoc vo forme rizikového financovania³⁷, MSP, ktorý spĺňa podmienku uvedenú v článku 21 ods. 3 písm. b) a požiadavku rizikových finančných investícií v nadväznosti na hĺbkovú analýzu vykonanú vybratým finančným sprostredkovateľom), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej upísaného základného imania. Ide o prípad, keď odpočet akumulovaných strát od rezerv (a všetkých ostatných prvkov, ktoré sa vo všeobecnosti považujú za súčasť vlastných zdrojov spoločnosti) má za následok negatívnu kumulovanú sumu, ktorá presahuje polovicu upísaného základného imania. Na účely tohto ustanovenia „spoločnosť s ručením obmedzeným“ znamená najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ³⁸, a „základné imanie“ zahŕňa, ak je to vhodné, akékoľvek emisné ážio.*
- b) *V prípade spoločnosti, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti (inej ako MSP, ktorý existuje menej ako tri roky, alebo, na účely oprávnenosti na pomoc vo forme rizikového financovania, MSP, ktorý spĺňa podmienku z článku 21 ods. 3 písm. b) a požiadavky rizikových finančných investícií v nadväznosti na hĺbkovú analýzu vykonanú vybratým finančným sprostredkovateľom), ak v dôsledku akumulovaných strát došlo k zániku viac ako polovice jej imania, ako je zaznamenané v účtovnej závierke spoločnosti. Na účely tohto ustanovenia „spoločnosť, v ktorej aspoň niektorí spoločníci majú neobmedzené ručenie za dlh spoločnosti“ znamená najmä tie druhy spoločností, ktoré sú uvedené v prílohe II k smernici 2013/34/EÚ.*
- c) *Keď je podnik predmetom kolektívneho konkurzného konania alebo spĺňa kritériá domácich právnych predpisov na to, aby sa stal predmetom kolektívneho konkurzného konania na žiadosť svojich veriteľov.*
- d) *Keď podnik dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo ak dostal pomoc na reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu.*

³⁷ V zmysle tejto schémy sa neposkytuje pomoc vo forme rizikového financovania, a preto sa výnimka pre MSP v prípade rizikového financovania neuplatní.

³⁸ SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (ďalej len „smernica 2013/34/EÚ“)

- e) V prípade podniku, ktorý nie je MSP, keď za posledné dva roky:
1. účtovný pomer dlhu podniku k vlastnému kapitálu je vyšší než 7,5 a
  2. pomer EBITDA podniku k úrokovému krytiu je nižší ako 1,0

2. Referenčné obdobie a rozhodný moment

Kritériá podľa písm. a), b) a e) definície sa posudzujú za príslušné referenčné obdobie.

Pri určovaní referenčného obdobia sa:

- v prípade podnikov, ktoré sú účtovnou jednotkou³⁹, používajú účtovné obdobia⁴⁰ a
- v prípade podnikov, ktoré nie sú účtovnou jednotkou, používajú zdaňovacie obdobia⁴¹.

Referenčné obdobie je:

- a) posledné účtovné obdobie predchádzajúce rozhodnému momentu, za ktoré disponuje podnik schválenou účtovnou závierkou (ďalej aj „bežné referenčné obdobie“) a účtovné obdobie predchádzajúce bežnému referenčnému obdobiu (ďalej aj „predchádzajúce referenčné obdobie“), ak ide o podnik, ktorý je účtovnou jednotkou, alebo
- b) posledné zdaňovacie obdobie predchádzajúce rozhodnému momentu, za ktoré podnik predložil daňovému úradu daňové priznanie (ďalej aj „bežné referenčné obdobie“) a zdaňovacie obdobie predchádzajúce bežnému referenčnému obdobiu (ďalej aj „predchádzajúce referenčné obdobie“), ak ide o podnik, ktorý nie je účtovnou jednotkou.

Schválenou účtovnou závierkou je pre účely tejto metodiky:

- v prípade podniku, ktorý má povinnosť schvaľovať účtovnú závierku, riadna alebo mimoriadna⁴² účtovná závierka, ktorá bola najneskôr k rozhodnému momentu schválená príslušným orgánom podniku a uložená v registri účtovných závierok. Ak je takýchto účtovných závierok za účtovné obdobie viac, za schválenú účtovnú závierku na účely tejto metodiky sa považuje tá, ktorá bola zo všetkých uložených účtovných závierok podniku schválená ako prvá. Ak podnik ešte nemá žiadnu účtovnú závierku schválenú príslušným orgánom podniku a neuplynula ešte zákonná lehota na schválenie žiadnej účtovnej závierky, postupuje sa pri ňom, ako v prípade podniku, ktorý nemá povinnosť schvaľovať účtovnú závierku,
- v prípade podniku, ktorý nemá povinnosť schvaľovať účtovnú závierku, riadna alebo mimoriadna účtovná závierka, ktorá bola najneskôr k rozhodnému momentu uložená v registri účtovných závierok. Ak je takýchto účtovných závierok za účtovné obdobie viac, za schválenú účtovnú závierku na účely tejto metodiky sa považuje tá, ktorá bola zostavená prvá.

Ak podnik, ktorý nie je účtovnou jednotkou, predložil za referenčné obdobie daňovému úradu opravné daňové priznanie a/alebo dodatočné daňové priznanie, vychádza sa pri

³⁹ podľa § 1 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon o účtovníctve“)

⁴⁰ podľa § 3 zákona o účtovníctve.

⁴¹ podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

⁴² Mimoriadna účtovná závierka je akceptovaná iba v prípadoch uzavretia účtovných kníh podľa §16, ods. 4, písm. c) a e) zákona o účtovníctve.

hodnotení podniku v ťažkostiach z posledného dodatočného daňového priznania, a ak také neexistuje, potom sa vychádza z posledného opravného daňového priznania.

Kritériá podľa písm. c) a d) definície sa posudzujú podľa platného stavu k rozhodnému momentu.

Rozhodný moment sa určuje v závislosti od procesnej fázy, v ktorej sa overenie vykonáva. Rozhodný moment bude uvedený vo výzve alebo bude oznámený podniku v rámci vyžiadania súčinnosti.

3. Interpretácia podmienok podniku v ťažkostiach

Posúdenie podmienky podľa písm. a) definície

Podmienka stanovuje, že sa má posúdiť, či v referenčnom účtovnom období došlo k takým akumulovaným stratám, ktoré by spôsobili stratu viac než $\frac{1}{2}$ hodnoty základného imania navýšeného o emisné ážio.

Podniky zahrňované pod písm. a) z hľadiska právnej formy sú:

- spoločnosť s ručením obmedzeným,
- akciová spoločnosť/európska spoločnosť,
- jednoduchá spoločnosť na akcie,
- štátny podnik,
- družstvo.

Všetky tieto podniky účtujú v systéme podvojného účtovníctva.

Ekonomická interpretácia a praktická aplikácia podmienky vychádza zo skutočnosti, že hodnota vlastného imania podniku v sebe odráža hospodárenie podniku a teda v sebe zahŕňa aj prípadnú akumulovanú stratu podniku.

Vlastné imanie počítané v účtovných závierkach podvojného účtovníctva v sebe zahŕňa všetky plusové aj mínusové položky ako základné imanie, ostatné kapitálové fondy, rezervné fondy tvorené zo ziskov, kladné hospodárske výsledky, nerozdelený zisk minulých rokov, záporné hospodárske výsledky, neuhradená strata minulých rokov a ďalšie (pre viac informácií o skladbe položiek vlastného imania viď Súvahu).

Z uvedeného dôvodu je tak súčasťou hodnoty vlastného imania vykazovaného v účtovných závierkach podniku aj akumulovaná strata, ktorá sa dosiahla v bežnom účtovnom období, resp. v minulých účtovných obdobiach ako aj hodnota základného imania.

Z uvedeného dôvodu sa preto interpretuje podmienka podľa písm. a) tak, že ak hodnota vlastného imania (obsahujúca napočítané všetky pozitívne aj negatívne položky, ktoré sa do výpočtu vlastného imania započítavajú) bude nižšia než polovica súčtu hodnoty základného imania a emisného ážia, došlo hospodárením podniku k takým akumulovaným stratám, ktoré spôsobili, že došlo k strate, resp. prekryvu $\frac{1}{2}$ základného imania podniku navýšeného o emisné ážio.

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

$$\text{Vlastné imanie} < \frac{\text{Základné imanie} + \text{emisné ážio}}{2}$$

Uvedená podmienka sa posudzuje len za bežné referenčné obdobie.

Posúdenie podmienky podľa písm. b) definície

Podmienka stanovuje, že sa má posúdiť, či v bežnom referenčnom období došlo k takej akumulácii strát, ktoré by spôsobili stratu viac než ½ hodnoty vlastného imania.

Podniky zahrňované pod písm. b) z hľadiska právnej formy sú:

- komanditná spoločnosť,
- verejná obchodná spoločnosť,
- fyzická osoba - podnikateľ:
  - zapísaná v obchodnom registri
  - nezapísaná v obchodnom registri

Keďže tieto podniky nevytvárajú žiadne základné imanie, pristupuje sa v rámci posudzovania znakov podniku v ťažkostiach podľa pravidiel platných pre písm. b).

Podniky zahrňované pod písm. b) účtujú spravidla v systéme podvojného účtovníctva. Fyzická osoba podnikateľ môže viesť jednoduché a za určitých okolností aj podvojnú účtovníctvo.

Fyzická osoba podnikateľ tiež môže uplatňovať tzv. paušálne výdavky alebo viesť daňovú evidenciu.

V prípade uplatnenia paušálnych výdavkov sa v súlade so zjednodušeniami uvedenými v kapitole 10 neposudzuje podmienka podľa písm. b).

Dochádza k vzájomnému porovnaniu modifikovanej hodnoty vlastného imania a hodnoty akumulovanej straty.

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

$$Akumulovaná\ strata > \frac{Modifikované\ vlastné\ imanie}{2}$$

Akumulovaná strata je absolútna hodnota záporného výsledku súčtu výsledku hospodárenia za účtovné obdobie a výsledku hospodárenia minulých rokov (ak sú údaje o hospodárení minulých rokov k dispozícii).

Modifikované vlastné imanie je súčet vlastného imania a absolútnej hodnoty akumulovanej straty.

Ak akumulovaná strata nie je záporné číslo, podnik sa podľa tohto kritéria nepovažuje za podnik v ťažkostiach.

Uvedená podmienka sa posudzuje len za bežné referenčné obdobie.

Posúdenie podmienky podľa písm. c) definície

Podmienka podľa písm. c) sa uplatňuje na všetky podniky, na ktoré sa vzťahuje zákon o konkurze⁴³ alebo zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy⁴⁴.

⁴³ Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

⁴⁴ Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

- je na majetok resp. na samotný podnik:
  - začaté konkurzné konanie, alebo
  - vyhlásený konkurz, alebo
  - zastavené konkurzné konanie pre nedostatok majetku, alebo
  - zrušený konkurz pre nedostatok majetku, alebo
- Podnik spĺňa podmienky aby bol vyhodnotený platobne neschopný alebo predĺžený.
- je obec, mesto alebo samosprávny kraj:
  - v nútenej správe, alebo
  - spĺňa podmienky pre zavedenie nútenej správy
- je zriaďovateľ príspevkovej alebo rozpočtovej organizácie:
  - v nútenej správe alebo
  - spĺňa podmienky pre zavedenie nútenej správy
- Toto kritérium sa neviaže na žiadne referenčné obdobie.

Posudzuje sa stav k rozhodnému momentu.

Posúdenie podmienky podľa písm. d) definície

Podmienka podľa písm. d) sa uplatňuje na všetky podniky (s výnimkou podnikov, pre ktoré sa v kap. 8 tejto metodiky uvádza, že posúdenie tejto podmienky je voči nim irelevantné).

Predmetom je posúdenie, či podnik v minulosti prijal pomoc na záchranu a či už uhradil úver alebo vypovedal záruku, alebo ak dostal pomoc na reštrukturalizáciu, či stále podlieha reštrukturalizačnému plánu.

Pomocou podľa predchádzajúcej vety sa rozumie pomoc, ktorú podnik dostal podľa Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach (2014/C 249/01).

Podnik sa podľa tohto kritéria považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

- dostal pomoc na záchranu a ešte neuhradil úver alebo nevypovedal záruku, alebo
- dostal pomoc na reštrukturalizáciu a stále podlieha reštrukturalizačnému plánu.

Toto kritérium sa neviaže na žiadne referenčné obdobie.

Posudzuje sa stav k rozhodnému momentu.

Spoločné ustanovenie pre prípady, ak podnik úspešne prešiel ozdravným režimom a už netrvajú okolnosti uvedené v písm. c) a d) definície.

Pokiaľ podnik k rozhodnému momentu:

- prešiel ozdravným režimom, v dôsledku ktorého už netrvá žiadna zo skutočností uvedených v písm. c) definície **a zároveň**
- nie sú naplnené podmienky písm. d) definície

je podnik spôsobilý, aby v zmysle písm. c) a písm. d) nebol vyhodnotený ako podnik v ťažkostiach.

Posúdenie podmienok podľa písm. e) definície

Podmienky podľa písm. e) sa aplikujú len na tie podniky, ktoré nespĺňajú definíciu MSP (s výnimkou podnikov uvedených v kapitole 10).

1. Účtovný pomer dlhu podniku k vlastnému kapitálu sa určí vzorcom:

$$MZ = \frac{\text{celkové záväzky podniku}}{\text{vlastné imanie}} > 7,5$$

kde:

MZ – miera zadlženosti podniku. Ide tzv. pomerový ekonomický ukazovateľ podniku na posúdenie miery zadlženosti podniku, ktorá sa počíta ako podiel celkových záväzkov podniku k hodnote vlastného imania podniku. Celkové záväzky podniku na tieto účely zahŕňajú všetky dlhodobé ako aj krátkodobé záväzky a to vrátane záväzkov z obchodného styku ako aj hodnotu bankových úverov a finančných výpomocí, ktoré podnik prijal.

Pri subjektoch, ktorými sú rozpočtové a štátne príspevkové organizácie, je pred započítaním záväzkov vyplývajúcich z transferov zo štátneho rozpočtu⁴⁵ možné zohľadniť ich povahu z hľadiska ich vplyvu na hospodársku situáciu takéhoto subjektu.

Posudzuje sa, či je hodnota ukazovateľa väčšia než 7,5

pričom platí:

ak je hodnota vlastného imania rovná nule, alebo je výsledok záporné číslo, predpokladá sa, že podmienka je naplnená, t.j. podnik spĺňa pre toto kritérium podmienku podniku v ťažkostiach v príslušnom referenčnom období.

2. Pomer EBITDA podniku k úrokovému krytiu sa určí vzorcom:

$$UK_{EBITDA} = \frac{EBITDA}{NU} = \frac{\text{hosp.výsledok pred zdanením+nákladové úroky+odpisy a opravné položky}}{\text{nákladové úroky}} <$$

1,0

kde:

ÚK_{EBITDA} – úrokové krytie počítané z EBITDA. Ide tzv. pomerový ekonomický ukazovateľ podniku na posúdenie schopnosti podniku pokryť „efektom“ z hospodárskej činnosti podniku (meraným na báze modifikovaného výsledku hospodárenia, tzv. EBITDA) nákladové úroky, ktoré musí podnik platiť za získanie (požičanie) cudzích zdrojov na financovanie vlastnej činnosti.

NÚ – nákladový úrok, ide o úroky podniku za získanie (požičanie) cudzích zdrojov financovania podnikateľskej činnosti,

EBITDA - hospodársky výsledok podniku za účtovné obdobie pred zdanením navýšený o nákladové úroky, odpisy a opravné položky,

Posudzuje sa, či je hodnota ukazovateľa menšia než 1,0.

pričom platí:

⁴⁵ Ide o položku súvahy “zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy”, v rámci ktorej sa prejavajú aj bežné aj kapitálové transfery zo štátneho rozpočtu pre vymenované subjekty, ktoré tieto prijali na plnenie úloh štátu pri prenesenom výkone štátnej správy (vychádzajúc z usmernení MF SR v oblasti účtovníctva poskytnutých a prijatých prostriedkov štátneho rozpočtu podliehajúcich zúčtovaniu) a ktoré by v prostredí obchodných spoločností v zásade zodpovedali vlastným zdrojom financovania spoločnosti účtovaným na kapitálových fondoch, ktoré môžu byť tiež vratné.

ak je hodnota nákladových úrokov nula, predpokladá sa, že podmienka nie je naplnená, t.j. podnik nespĺňa pre toto kritérium podmienku podniku v ťažkostiach v príslušnom referenčnom roku.

Vyhodnotenie podľa podmienok uvedených v písm. e) definície sa vykoná nasledovne:

Aby bol podnik v ťažkostiach podľa písm. e), musí mať **v oboch referenčných obdobiach** (bežnom a predchádzajúcom) **splnené podmienky byť v ťažkostiach pre účtovný pomer dlhu k vlastnému kapitálu a zároveň pomer EBITDA k úrokovému krytiu.**

Uvedené predstavuje nasledovné situácie (po zohľadnení špecifik osobitných skutočností):

1. účtovný pomer dlhu k vlastnému kapitálu vyšší než 7,5, alebo nižší než 0, alebo vlastné imanie je rovné 0
a zároveň
2. pomer EBITDA k úrokovému krytiu nižší ako 1,0.
Pri výpočte EBITDA k úrokovému krytiu sa osobitne zohľadní skutočnosť, či je hodnota nákladových úrokov nula (v takom prípade nie je podnik v ťažkostiach).

4. Zdroje informácií pre posúdenie podniku v ťažkostiach

Zdroje informácií pre posúdenie podmienok podľa písm. a), b) a e) definície

Základným zdrojom informácií pre posúdenie podmienok podniku v ťažkostiach v zmysle písm. a), b) a e) je najmä účtovná závierka podniku, daňová evidencia a doplňujúce informácie o podniku.

V prípade, ak podnik účtuje v systéme podvojného účtovníctva je zdrojom informácií:

- súvaha,
- výkaz ziskov a strát,
- doplňujúce informácie o výške emisného ážia v prípade mikro účtovnej jednotky.

V prípade, ak podnik účtuje v systéme jednoduchého účtovníctva je zdrojom informácií:

- výkaz o majetku a záväzkoch,
- výkaz o príjmoch a výdavkoch,
- doplnená informácia o stave odpisov a nákladových (platených) úrokov.

V prípade, ak podnik vedie daňovú evidenciu je zdrojom informácií daňová evidencia.

V prípade, ak niektoré účtovné závierky obsahujú delenie údajov podľa príslušnosti k zdaňovanej a nezdaňovanej činnosti, na účely posúdenia znakov podniku v ťažkostiach sa použije súčet hodnôt za zdaňovanú a nezdaňovanú činnosť.

Relevantné údaje z účtovnej závierky a účtovnej evidencie, ktoré sa berú do úvahy pri vyhodnocovaní podmienok podľa písm. a), b) a e), uvedie príslušná výzva alebo dokument, na ktorý sa výzva odvoláva.

Zdroje informácií pre posúdenie podmienok podľa písm. c), a d)

Podmienky podľa písm. c) a d) sa posudzujú na základe osobitných informácií, ktoré poskytuje podnik.

5. Výnimky z aplikácie niektorých znakov podniku v ťažkostiach

Pri posudzovaní naplnenia podmienok podniku v ťažkostiach sa berie do úvahy aj informácia o veľkosti podniku a dobe existencie MSP k rozhodnému momentu.

Veľkostná kategória podniku

V prípade, ak sa podnik klasifikoval ako MSP v zmysle definície uvedenej v prílohe I nariadenia o skupinových výnimkách, potom sa na tento prípad neaplikujú podmienky podniku v ťažkostiach uvedených v písm. e) definície.

Podniky právnej formy, ako sú obce, mestá, vyššie územné celky, rozpočtové organizácie príspevkové organizácie, cirkev a náboženská spoločnosť sa posudzujú vždy ako veľké podniky, t. j. podniky nespĺňajúce kategóriu MSP.

Doba existencie MSP

V prípade, ak sa podnik klasifikoval ako MSP, a zároveň tento MSP existuje k rozhodnému momentu kratšie ako 3 roky, na tento sa neaplikujú podmienky podniku v ťažkostiach uvedené v písm. a), ako aj v písm. b) definície. Doba existencie MSP sa posudzuje na úrovni všetkých právnych subjektov, ktoré spolu tvoria MSP. Doba existencie MSP sa určí ako doba existencie najdlhšie existujúceho právneho subjektu, ktorý je súčasťou MSP.

6. Hodnotenie hospodárskej jednotky

Hospodárska jednotka

Hospodárskou jednotkou sú viaceré podniky, ktoré majú kontrolné podiely a iné funkčné, hospodárske a organizačné prepojenia medzi sebou navzájom. Hospodárska jednotka má spoločný zdroj kontroly⁴⁶, v dôsledku čoho konajú podniky v skupine spoločne organizovane na trhu.

Hospodárska jednotka predstavuje skupinu podnikov (členov skupiny), medzi ktorými existujú majetkové, finančné, právne alebo iné vzťahy (väzby), ktoré umožňujú jednému zdroju dominantným spôsobom ovplyvňovať všetky podniky v takejto skupine.

Hospodárska jednotka sa zostavuje prostredníctvom vzťahov medzi právnickými osobami, ale aj prostredníctvom vzťahov fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne (prepojenie podnikov cez fyzické osoby).

Pri určovaní hospodárskej jednotky nie je relevantné miesto výkonu činností, resp. sídlo podnikov tvoriacich hospodársku jednotku, t.j. do skupiny sa zaraďujú aj podniky mimo územia SR.

Keďže pre určenie hospodárskej jednotky, ako skupiny podnikov, je podstatný „spoločný zdroj kontroly“, nemali by sa sem zahŕňať také podniky, ktoré síce majú vzťah ku skupine (alebo naopak skupina má vzťah k podniku), avšak miera týchto

---

⁴⁶ Viď často kladené otázky k nariadeniu o skupinových výnimkách, otázka č. 5 zverejnené na:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/practical_guide_gber_en.pdf

pracovná verzia slovenského prekladu:

<http://www.statnapomoc.sk/wp-content/uploads/2015/12/FAQ-GBER-1-cast1.pdf>

vzťahov (napr. podiel na majetku alebo iné práva) neumožňuje skupine ovládať takýto podnik, alebo naopak.

V bežnej praxi ide o hospodársku jednotku predovšetkým v prípade dcérskej a materskej spoločnosti.

Vo všeobecnosti je pri vzniku pochybností, či konkrétny vzťah medzi jednotlivými členmi skupiny, vrátane zohľadnenia pôsobenia fyzických osôb, zakladá hospodársku jednotku, alebo nie, rozhodujúca rozhodovacia prax Súdneho dvora EÚ a v jej súvislosti aj rozhodovacia prax Európskej komisie.

Hodnotenie hospodárskej jednotky

Pri hodnotení znakov podniku v ťažkostiach na hospodárskej jednotke sa vychádza zo spoločných finančných (ekonomických) údajov hospodárskej jednotky ako celku, t. j. hodnotenie znakov sa vykonáva na základe konsolidovaných účtovných údajov.

Konsolidované údaje pritom nemusia v tomto kontexte predstavovať len údaje, ktoré sa konsolidujú za hospodársku jednotku v zmysle pravidiel smerníc/zákona o účtovníctve, ale aj konsolidáciu údajov za hospodársku jednotku „širšiu“, čo môže v praxi predstavovať skupinu presahujúcu podniky, ktoré sa v zmysle účtovných pravidiel konsolidujú v skupine.

Pokiaľ **je** hospodárska jednotka totožná so skupinou podnikov, ktorá sa v zmysle pravidiel smerníc/zákona o účtovníctve konsoliduje, posúdia sa znaky podniku v ťažkostiach na hospodárskej jednotke na základe údajov konsolidovanej účtovnej závierky.

Pokiaľ **nie je** hospodárska jednotka totožná so skupinou podnikov, ktorá sa v zmysle pravidiel smerníc/zákona o účtovníctve konsoliduje, posúdia sa znaky podniku v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky na základe osobitnej tzv. ad hoc konsolidácie údajov konsolidovaných a/alebo individuálnych účtovných závierok podnikov hospodárskej jednotky.

Podnik, ktorý je materskou účtovnou jednotkou, ktorá nemá povinnosť zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku podľa platnej legislatívy, alebo je členom konsolidovaného celku, ktorého materská účtovná jednotka nemá povinnosť zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku podľa platnej legislatívy, je povinný zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku alebo zabezpečiť jej zostavenie materskou účtovnou jednotkou pre účely posúdenia kritérií podľa tejto metodiky.

Podnik, ktorý je súčasťou hospodárskej jednotky, ktorá nepredstavuje konsolidovaný celok, alebo je širšia ako konsolidovaný celok, a nie je možné zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku, je povinný zostaviť spoľahlivé agregované finančné údaje za hospodársku jednotku, z ktorých bude možné posúdiť splnenie kritérií podniku v ťažkostiach. Takéto agregované finančné údaje sa potom považujú za konsolidované údaje podľa tejto metodiky.

Konsolidovaná účtovná závierka sa zostavuje podľa metód a zásad ustanovených v nariadení Komisie (ES) č. 1126/2008 z 3. novembra 2008, ktorým sa v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002 prijímajú určité medzinárodné účtovné štandardy (Ú. v. EÚ L 320, 29. 11. 2008) v platnom znení alebo podľa obdobných pravidiel platných pre materskú účtovnú jednotku podľa príslušných právnych predpisov.

Pokiaľ z objektívnych dôvodov nevie podnik získať údaje pre vykonanie ad hoc konsolidácie alebo agregácie finančných údajov (napr. z dôvodu, že niektorý z členov

hospodárskej jednotky takéto údaje odmieta poskytnúť, alebo sú údaje nepoužiteľné – napr. z dôvodu odlišného spôsobu vedenia účtovníctva v tretích krajinách a pod.) podnik posúdi znaky podniku v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky s určitou mierou neistoty.

7. Špecifické prípady – dostupnosť údajov

Ak podnik ešte neschvaľoval účtovnú závierku a neukladal ju v registri účtovných závierok, resp. ak podnik nie je účtovnou jednotkou a ešte nepodával daňové priznanie, neposudzujú sa znaky podniku v ťažkostiach podľa písm. a), b) a e) definície.

Ak žiadny zo subjektov tvoriacich hospodársku jednotku ešte neschvaľoval účtovnú závierku a neukladal ju v registri účtovných závierok, resp. ak nie je účtovnou jednotkou a ešte nepodával daňové priznanie, neposudzujú sa znaky podniku v ťažkostiach podľa písm. a), b) a e) definície.

8. Zjednodušenia

Pre právne formy obec, mesto a VÚC je postačujúce zhodnotenie, či je/nie je takýto podnik v nútenej správe, keďže podmienky zavedenia nútenej správy sú vo všeobecnosti prísnejšie než je spôsob výpočtu ukazovateľov podniku v ťažkostiach podľa údajov účtovnej závierky (ide o podmienky v rozsahu písm. e) definície).

Pre právne formy obec, mesto, VÚC, príspevková organizácia, rozpočtová organizácia, verejná vysoká škola, cirkev a náboženská spoločnosť platí, že takéto subjekty v podmienkach SR nie sú spôsobilé na to, aby im bola poskytnutá pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu. Preto je aj vyhodnotenie takejto podmienky v uvedených prípadoch právnej formy irelevantné.

Pre právne formy obec, mesto, VÚC, príspevková organizácia, rozpočtová organizácia, verejná vysoká škola, cirkev a náboženská spoločnosť sa takisto neposudzuje podmienka podniku v ťažkostiach na úrovni hospodárskej jednotky, keďže sa v praxi neočakáva, že táto právna forma bude pôsobiť na voľnom trhu v kooperácii s ostatnými materskými, alebo dcérskymi spoločnosťami, ktoré majú spoločný zdroj kontroly a ktoré konajú na trhu vzájomne organizovane.

V prípade podnikov, ktoré uplatňujú paušálne výdavky je nerelevantné posudzovanie podmienok podľa písm. b) a e), keďže z vecnej podstaty týchto podmienok vyplýva, že sa na takýto typ podniku nevzťahujú alebo nemôže dôjsť k situácii, kedy by takýto podnik bol považovaný za podnik v ťažkostiach v zmysle týchto podmienok. Kľúčovým predpokladom pritom je, že takýto podnik nevedie evidenciu nákladov, ale jeho náklady sa určujú percentom z príjmov, t. j. takýto podnik nemôže dosiahnuť stratu. Takýto podnik tiež nevytvára základné imanie a nie je tiež možné určiť hodnotu „pasív“ takéhoto podniku, ktorá by sa dala klasifikovať ako základné imanie.

9. Vyhodnotenie podniku v ťažkostiach

Podnik sa považuje za podnik v ťažkostiach, ak:

- ako podnik, je na základe svojich individuálnych údajov podnikom v ťažkostiach a/alebo
- hospodárska jednotka, ktorej je členom, je na základe konsolidovaných údajov podnikom v ťažkostiach.

Ak nie je splnená žiadna z podmienok uvedených v predchádzajúcom odseku, subjekt sa nepovažuje za podnik v ťažkostiach, a to ani v prípade, že niektoré iné podniky, ktoré sú členom rovnakej hospodárskej jednotky ako dotknutý podnik, sú na základe svojich individuálnych údajov podnikom v ťažkostiach.

10. Preukázanie a overenie podmienky

Podmienka sa preukazuje a overuje v súlade s čl. M) tejto schémy. Prijemca pomoci, za účelom samooverenia, či nie je podnikom ťažkostiach, môže vychádzať z Inštrukcie k určeniu podniku v ťažkostiach, zverejnenej na stránke <https://www.minzp.sk/program-slovensko/metodicke-dokumenty.html>. Pokiaľ čestné vyhlásenie podľa čl. F) a G) tejto schémy nebolo doručené, vykonávateľ schémy je povinný vykonať test podniku v ťažkostiach. Vykonávateľ schémy môže využiť test podniku v ťažkostiach, ktorý tvorí prílohu Inštrukcie k určeniu podniku v ťažkostiach.